

Bedrijfscommissie voor de Overheid

Jaarverslag 2012

Secretariaat:

Centrum Arbeidsverhoudingen (CAOP)

Postbus 556, 2501 CN Den Haag

Lange Voorhout 13

Telefoon: 070 - 376 57 65

Telefax: 070 - 345 75 28

E-mail: BDC-O@caop.nl

Internet: www.bedrijfscommissieoverheid.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord

blz. 3

Instelling en taken Bedrijfscommissie

blz. 4

Deel A: De Bedrijfscommissie

blz. 5

Deel B: De Bedrijfscommissiekamers

blz. 9

Deel C: Het secretariaat

blz. 14

Bijlage 1 Samenstelling gremia

Bijlage 2 Informatie over de geschillenprocedure

Bijlage 3 Geschillen

Bijlage 4 Kosten secretariaat

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de Bedrijfscommissie voor de Overheid over het jaar 2012. In dit verslagjaar zijn in het totaal vijftien geschillen behandeld, een derde daarvan heeft betrekking op het instemmingsrecht. Vermeldingswaard is verder dat twee keer een geschil over het inhuren van een deskundige door de ondernemingsraad is behandeld en twee keer een geschil over verkiezingsvraagstukken.

In vorige jaarverslagen werd melding gemaakt van de herziening van de Wet op de ondernemingsraden die in het verschiet lag. Een belangrijke, voorgestelde wijziging betreft de geschillenregeling op grond van artikel 36 WOR, waardoor ondernemingsraden en bestuurders voortaan een WOR-geschil zonder tussenkomst van de Bedrijfscommissie kunnen voorleggen aan de rechter. De bemiddeling en advisering door de Bedrijfscommissie wordt facultatief.

Andere, door de regering voorgestelde, WOR-wijzigingen betreffen de financiering van de or-scholing (iedere ondernemer die een ondernemingsraad in stand houdt, betaalt voortaan zelf het volledige bedrag van de scholing die zijn ondernemingsraad geniet, de financiering via het GBIO komt te vervallen), de afschaffing van de registratie en archivering van or-documenten (reglement, jaarverslag) door de Bedrijfscommissie.

Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag is het wetsvoorstel dat voornoemde wijzigingen bevat ter behandeling voor in de Eerste Kamer.

Indien u op- of aanmerkingen dan wel vragen heeft met betrekking tot het jaarverslag kunt u zich wenden tot de secretaris van de Bedrijfscommissie voor de Overheid.

Namens de Bedrijfscommissie voor de Overheid,

de secretaris.

Instelling Bedrijfscommissie

De Bedrijfscommissie voor de Overheid is ingesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties per 5 mei 1995.

De samenstelling en de werkwijze van de Bedrijfscommissie voor de Overheid is beschreven in de Regeling samenstelling en werkwijze Bedrijfscommissie voor de Overheid (laatstelijk gewijzigd in 2002).

In deze Regeling is bepaald dat twee leden en twee plaatsvervangende leden worden aangewezen door het Verbond Sectorwerkgevers Overheid (VSO) op voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken. Het VSO wijst voorts een lid en een plaatsvervangend lid aan op voordracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een lid en een plaatsvervangend lid op voordracht van het Interprovinciaal Overleg en een lid en een plaatsvervangend lid op voordracht van de Unie voor Waterschappen.

Door de Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel (SCO) worden vijf leden en vijf plaatsvervangende leden aangewezen.

Taken Bedrijfscommissie

Op grond van de Wet op de ondernemingsraden (hierna te noemen de WOR) is aan de Bedrijfscommissies een aantal wettelijke taken toebedeeld, namelijk:

1. een bemiddelende/adviserende taak;
2. archiverende/administrerende taak.

De Bedrijfscommissie heeft gebruik gemaakt van de haar in artikel 5 van de Regeling samenstelling en werkwijze Bedrijfscommissie voor de Overheid geboden mogelijkheid om een deel van haar taken over te dragen aan door haar gevormde Kamers.

In het Reglement van de Bedrijfscommissiekamers voor de Overheid is de procedure vastgelegd van de twee Kamers ten aanzien van de bemiddelende en adviserende taak van de Bedrijfscommissie voor de Overheid.

Eén Kamer is belast met de bemiddeling en advisering inzake WOR-geschillen binnen de sectoren Rijk, Politie en publiekrechtelijke Zelfstandige Bestuursorganen (ZBO's) waar werknemers eveneens werkzaam zijn op basis van een publiekrechtelijke aanstelling. Deze Kamer zal verder worden aangeduid als de Kamer RP. De andere Kamer is belast met de bemiddeling en advisering inzake geschillen binnen de sectoren Gemeenten, Provincies, Waterschappen en overige publiekrechtelijke lichamen, niet zijnde publiekrechtelijke Zelfstandige Bestuursorganen. Deze Kamer zal verder worden aangeduid als de Kamer LPL.

Dit jaarverslag ziet op de archiverende/administrerende taak van de Bedrijfscommissie (deel A) en de bemiddelende/adviserende taak van de beide Kamers (deel B).

Tenslotte treft u in dit jaarverslag enige informatie omtrent de secretariële ondersteuning van de Bedrijfscommissie en de beide Kamers (deel C).

Deel A: De Bedrijfscommissie

Hoofdstuk 1: Vergaderingen

Omdat de geschilbeslechting en advisering inzake geschillen zijn opgedragen aan de door de Bedrijfscommissie ingestelde Kamers - verwezen wordt naar deel B voor wat betreft dit onderwerp - heeft de Bedrijfscommissie uitsluitend een coördinerende en een op hoofdlijnen sturende rol. De Bedrijfscommissie, waarvan de samenstelling is opgenomen in bijlage 1 van dit jaarverslag, is in 2012 niet in vergadering bijeen geweest.

Bij de behandeling van WOR-geschillen door de Bedrijfscommissie is het mogelijk om de reguliere procedure dan wel de verkorte procedure toe te passen. Meer informatie over deze procedures vindt u in bijlage 2 bij dit jaarverslag. Zie ook de website van de Bedrijfscommissie www.bedrijfscommissieoverheid.nl

Doordat de Bedrijfscommissie informatie over deze procedures verstrekt via haar website en via een factsheet, die wordt meegestuurd bij alle correspondentie via mail en per post tussen de Bedrijfscommissie en or-en e/of bestuurders, wordt bijgedragen aan de vergroting van de bekendheid met deze procedures in het werkveld.

In 2012 heeft de Bedrijfscommissie bij geschilbehandeling twee keer op verzoek van de partijen bij het geschil de verkorte bemiddelingsprocedure toegepast. De overige zaken, dertien stuks, zijn met behulp van de reguliere procedure afgehandeld.

De adviezen en bemiddelingsresultaten van behandelde geschillen worden ook op de website geplaatst. Zij zijn op eenvoudige wijze te raadplegen via de zoekfunctie van de site.

Hoofdstuk 2: Archivering

Elke ondernemer die een ondernemingsraad moet instellen c.q. heeft ingesteld en elke ondernemingsraad moet op grond van de WOR de volgende documenten aan de Bedrijfscommissie toezenden:

- Ondernemer:**
1. het voorlopige or-reglement;
  2. het besluit van de ondernemer om vrijwillig een ondernemingsraad in te stellen of een vrijwillig ingestelde ondernemingsraad op te heffen (art. 5a lid 2 WOR);
  3. de overeenkomsten tussen de ondernemer en de ondernemingsraad om aan de laatste meer bevoegdheden toe te kennen dan de WOR doet (art. 32 lid 2 WOR).
- OR:**
1. het definitieve or-reglement en de wijzigingen daarvan;
  2. de or-jaarverslagen;
  3. besluiten ter zake van het instellen van vaste- en onderdeelcommissies.

Per 31 december 2012 zag het overzicht van door de Bedrijfscommissie ontvangen documenten er als volgt uit:

	2012	2011	2010	2009	2008
Voorlopige or-reglementen	7	4	5	7	23
Definitieve or-reglementen (of wijzigingen)	57	81	60	68	81
OR-jaarverslagen*	132	137	141	148	189
Art. 5a lid 2 WOR-besluiten**	14	2	2	10	20
Art. 32 lid 2 WOR- overeenkomsten**	5	8	3	10	15

* Ondanks het feit dat de Bedrijfscommissie de bestuurders en ondernemingsraden regelmatig attendeert op de verplichting inzake de toezending van het jaarverslag, blijft het aantal toezendingen structureel veel te laag.

** Aan de bestuurders en ondernemingsraden wordt gemeld dat instellingsbesluiten ex artikel 5a (op vrijwillige basis een ondernemingsraad instellen), tussen ondernemingsraad en bestuurder overeengekomen convenanten (ex artikel 32 lid 2 WOR) en instellingsbesluiten ten aanzien van de vaste en onderdeelcommissies (ex artikel 15 WOR) ook ter kennisneming aan de Bedrijfscommissie moeten worden gebracht.

Van de mogelijkheid om een convenant af te sluiten wordt in de praktijk ook gebruik gemaakt. Jaarlijks ontvangt de Bedrijfscommissie een aantal overeenkomsten.

Hoofdstuk 3: Registratie

Op 31 december 2012 waren bij de Bedrijfscommissie 973 ondernemers geregistreerd. Dit aantal is fractioneel hoger dan het aantal van het jaar daarvoor (968). Het aantal ondernemers in de sectoren Rijk (toename: 2), Gemeenten (toename: 1), ZBO's (toename: 1), de Regionale samenwerkingsverbanden van Gemeenten (toename: 3), is licht gestegen.

Het aantal ondernemers in de sectoren Politie, Provincies, Waterschappen, Regionale samenwerkingsverbanden van Rijk/Provincies/Gemeenten, Regionale samenwerkingsverbanden waarin de Provincies participeren, Onderwijs en B-3 instellingen is gelijk gebleven.

Er zijn geen onbekende ondernemers, met andere woorden, van alle in het registratiesysteem opgenomen ondernemers is bekend uit welke sectoren zij afkomstig zijn.

De wijzigingen zijn niet significant.

De tot de Bedrijfscommissie behorende ondernemers kunnen worden ingedeeld in de volgende categorieën:

Rijk (37), Politie (30), Provincies (30), Waterschappen (49), Gemeenten (682), ZBO's (69), B3-instellingen (4), onderwijs (5), Regionale Samenwerkingsverbanden van Gemeenten (56), Regionale Samenwerkingsverbanden van Rijk, Provincie en Gemeenten (7), Regionale samenwerkingsverbanden van Provincies (4) en Onbekend (0).

Van deze 973 ondernemers is onder meer bekend:

- dat er 769 ondernemers OR-plichtig waren,
- dat er 93 ondernemers niet OR-plichtig waren en
- dat 111 ondernemers de door de Bedrijfscommissie gevraagde informatie (nog) niet hebben verstrekt. Deze te verstrekken inlichtingen betreffen: de instellingsplicht, de omvang van de onderneming, zittingsduur van de ondernemingsraad e.d. De sector Gemeenten (64) springt hierbij in absolute getallen in het oog. Indien echter de verhouding tussen de omvang van de sector en het aantal ondernemingen in die sector dat niet heeft voldaan aan zijn informatieplicht in aanmerking wordt genomen, dan ontstaat een ander beeld.

Sector	Or-plicht	Geen or-plicht	Onbekend	Percentage onbekend
Gemeenten	561	57	64	9,4%
Politie	29	-	1	3,3%
Provincies	21	-	9	30%
Rijk	30	3	4	10,8%
Waterschappen	37	8	4	8,2%
ZBO's	48	11	10	14,5%
Regionale samenwerkingsverbanden Rijk/Provincies/Gemeenten	4	2	1	14,3%
Regionale samenwerkingsverbanden gemeenten	32	10	14	25%
Regionale samenwerkingsverbanden Provincies	3	-	1	25%
B-3	2	2	-	0,0%
Onderwijs	2	-	3	60%
Onbekend	-	-	-	-
Totaal	769	93	111	

Tezamen hielden deze ondernemers 1563 ondernemingen in stand. Dit aantal bedraagt 22 meer dan het jaar daarvoor.

Voor deze 1563 ondernemingen zijn in totaal 1509 ondernemingsraden ingesteld, die als volgt kunnen worden ingedeeld:

'gewone' ondernemingsraden (1460), gemeenschappelijke ondernemingsraden (5), groepsondernemingsraden (26) en centrale ondernemingsraden (18).

Ten aanzien van de ‘gewone’ ondernemingsraden wordt opgemerkt dat het aantal van 1460, 20 meer bedraagt dan het jaar daarvoor. Deze toename is niet in overwegende mate toe te schrijven aan één sector. Tot slot wordt opgemerkt dat in het verslagjaar 9 personeelsvertegenwoordigingen staan geregistreerd, hoewel men tot registratie wettelijk niet is verplicht.

Sector	Onderne- mers	Onderne- mingen	OR-en/ GO/ GOR/COR	PVT's
Gemeenten	682	896	843	5
Politie	30	33	34	-
Provincies	30	32	25	-
Rijk*	37	387	405	1
Waterschappen	49	49	47	-
ZBO's	69	87	81	-
Regionale samenwerkings- verbanden Rijk/Prov/Gemeenten	7	7	7	-
Regionale samenwerkings- verbanden Gemeenten	56	56	52	1
Regionale samenwerking- verbanden Provincies	4	4	4	-
B3	4	4	2	2
Onderwijs	5	8	9	-
Onbekend**	0	0	0	-
Totaal	973	1563	1509	9

* Formeel is de Staat der Nederlanden de enige ondernemer in de sector Rijk. De werkzaamheden van het Rijk en de daarmee samenhangende medezeggenschap zijn verdeeld over de verschillende departementen; eventueel is er tevens een opsplitsing binnen het departement gemaakt. In het totaal staan er 37 ‘sub-ondernemers’ geregistreerd bij de Bedrijfscommissie.

** Het betreft ondernemers, die een reglement hebben ingediend, maar nog geen aanvullende informatie hebben verstrekt over de sector.

Deel B: De Bedrijfscommissiekamers

Hoofdstuk 4: Vergaderingen en zittingen

Op grond van artikel 36 WOR kan een ondernemingsraad dan wel een bestuurder of een andere belanghebbende een geschil ter bemiddeling en/of advisering voorleggen aan de Bedrijfscommissie. Een voorgelegd geschil wordt door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie (hierna: de Kamer RP) dan wel de Bedrijfscommissiekamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen (hierna te noemen de Kamer LPL). De behandeling van geschillen kan plaatsvinden via de reguliere procedure dan wel via de verkorte procedure. Meer informatie over deze procedures is terug te vinden in bijlage 2 van dit jaarverslag.

In het verslagjaar zijn twee zaken afgehandeld met toepassing van de verkorte procedure. In 2011 betrof het drie zaken. De mogelijkheid om de verkorte procedure toe te passen wordt door de Bedrijfscommissie geregeld onder de aandacht gebracht van bestuurders en ondernemingsraden, waardoor langzaam aan bekendheid in het werkveld met deze procedure is ontstaan. De overige zaken zijn met toepassing van de gewone procedure behandeld.

De vergaderfrequentie van de Kamers is nihil. De Kamers komen slechts in plenaire vergadering bijeen in de situatie dat de Kleine Commissies, bestaande uit een delegatie van werkgevers- en werknemersleden uit de betreffende Kamer, in hun beraadslaging, ten aanzien van ter zitting behandelde geschillen, niet tot een eensluidend oordeel komen over het uit te brengen advies. In dat geval wordt het advies vastgesteld door de Kamer in een voltallige vergadering. Deze situatie heeft zich in de verslagperiode niet voorgedaan.

Zoals hiervoor reeds aangegeven zijn de Bedrijfscommissiekamers, waarvan de samenstellingen zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit jaarverslag, in 2012 niet in vergadering bijeen geweest (vergelijk: de beide Kamers zijn in 2011 evenmin bijeen geweest). De beide Kleine Commissies zijn steeds tot een eensluidend oordeel kunnen komen waardoor een plenaire bijeenkomst niet nodig is.

De Kleine Commissies van de Kamers, die belast zijn met het horen van de bij de geschillen betrokken partijen, zijn in 2012 voor vijftien (van de vijftien) afgeronde zaken in zitting bijeengewees. In twee van deze zaken is toepassing gegeven aan de verkorte procedure, zodat is bemiddeld op locatie. Er zijn geen zaken afgehandeld door toepassing van de uitsluitend schriftelijke procedure.

De Kleine Commissie van de Kamer RP is aan het einde van het verslagjaar acht keer in zitting bijeen geweest voor de behandeling van negen zaken. De tiende zaak is direct nadat deze aanhangig is gemaakt weer ingetrokken.

De Kleine Commissie van de Kamer LPL is in 2012 vijf keer in zitting bijeen is geweest voor de behandeling van zes zaken. Ten aanzien van één behandelde zaak geldt dat de zitting in 2012 heeft plaatsgevonden, maar dat het advies in 2013 is uitgebracht.

Hoofdstuk 5: De geschillen

Algemeen:

De Kamer LPL heeft in 2012 tien geschillen ter bemiddeling en/of advisering ontvangen. In dat jaar heeft deze Kamer vijf zaken afgewikkeld. Eind 2012 waren vijf zaken in behandeling, die in 2013 zijn afgewikkeld.

De Kamer LPL heeft in twee geschillen een advies uitgebracht, geen der adviezen is bindend. In één geschil is ter zitting een compromis (geslaagde bemiddeling) tot stand gebracht met toepassing van de verkorte procedure.

Twee zaken zijn op of na de zitting ingetrokken wegens het (alsnog) bereiken van een compromis, waarbij in feite ook in deze twee gevallen sprake is van een geslaagde bemiddeling door toedoen van de Kamer LPL.

De Kamer RP heeft in 2012 zeven geschillen ter bemiddeling en/of advisering ontvangen. Er zijn in dit verslagjaar tien zaken afgewikkeld, waarvan drie uit 2011. Aan het einde van 2012 waren geen zaken meer aanhangig.

Acht behandelde zaken zijn geëindigd met het uitbrengen van een advies, geen der adviezen is bindend. In één zaak is de verkorte procedure toegepast, hierbij is een compromis tot stand gebracht (geslaagde bemiddeling).

Eén zaak is ingetrokken alvorens de Kamer RP kon overgaan tot de inhoudelijke behandeling ervan.

Voor zover bekend zijn vier geschillen nabehandeling door de Bedrijfscommissie alsnog voorgelegd aan de rechter.

Hieronder treft u een overzicht van alle in 2012 afgeronde geschillen, ingedeeld naar resultaat.

Resultaat	Geschillen RP	Geschillen LPL
Onbevoegd	-	-
Ingetrokken	1	2*
Niet ontvankelijk	-	-
Advies	8	2
Bindend advies	-	-
Geslaagde bemiddeling	1	1
Totaal	10	5

*Een geschil is op of na de zitting ingetrokken vanwege het bereiken van een compromis door toedoen van de Bedrijfscommissie. In feite betreft het dus een geslaagde bemiddeling.

Hieronder treft u een overzicht aan van alle in 2012 behandelde geschillen, ingedeeld naar 'sector'.

Sector	2012	2011	2010	2009
Gemeenten/gem.regeling	5	7	11	8
Politie	0	0	2	2
Provincies	0	0	0	0
Rijk	10	1	7	7
Waterschappen	0	0	0	0
ZBO's	0	1	0	1
Diversen	0	0	0	0
Totaal	15	9	20	18

Een inhoudelijke bespreking van deze afgewikkelde zaken treft u in bijlage 3 van dit jaarverslag aan. De integrale adviezen en besluiten van de Kamers zijn te vinden op het internet via de volgende URL: www.bedrijfscommissieoverheid.nl

Behandelingstermijnen:

De twee maandentermijn van behandeling vangt aan op de dag van ontvangst van het verzoek om bemiddeling en advies. Indien het verzoek niet compleet is, zal de Bedrijfscommissie de indiener ervan een termijn stellen voor het aanvullen van de gronden. Gedurende de periode, die aanvangt op het moment dat om nadere inlichtingen wordt verzocht en die eindigt bij de ontvangst van de gevraagde informatie, is de zogenoemde twee maandentermijn opgeschort.

De twee maandentermijn mag op grond van de WOR met toestemming van partijen betrokken in het geschil één keer worden verlengd met twee maanden, zodat de totale duur van de procedure maximaal vier maanden kan bedragen.

De gemiddelde duur van de procedures die leiden tot het uitbrengen van een advies c.q. besluit door de betreffende Kamer bedroeg in 2012 8,8 weken. Voor de Kamer LPL lag dit gemiddelde op 7, 8 weken (vergelijk 2011: 18,4 weken) en voor de Kamer RP op 9,29 weken (vergelijk 2011: 14,5 weken).

Dat de behandelingsduur in een individuele zaak langer kan bedragen dan de in eerste instantie wettelijk voorgeschreven duur van maximaal twee maanden, wordt veroorzaakt door het feit dat de Kamers in vrijwel alle gevallen een hoorzitting met partijen houden en door agendaproblemen van partijen.

Bovendien gebeurt het geregeld dat partijen bij het geschil, na het aanhangig maken daarvan bij de Bedrijfscommissie, weer met elkaar in gesprek geraken over het punt dat hen verdeeld houdt. Dit overleg kan langere tijd voortduren, zodat een besluit tot intrekking of voortzetting van de procedure bij de Bedrijfscommissie pas na een aantal weken wordt genomen en ter kennis wordt gebracht aan de Bedrijfscommissie.

De totale duur van de procedure is ook afhankelijk van de omstandigheid dat partijen na de behandeling op de hoorzitting nog enige tijd wordt gegund om tot een vergelijk te komen op basis van een door de Bedrijfscommissie ter zitting gedaan voorstel tot bemiddeling.

De doorlooptijd van de twee zaken die met toepassing van de verkorte procedure zijn afgehandeld bedroeg 15 dagen (LPL-geschil) respectievelijk 20 dagen (RP-geschil).

De hoorzittingen en vaststellingsvergaderingen van de Kamers vinden plaats volgens een vaste frequentie aan de hand van een jaarlijks op te stellen schema. Het is de Kamers gelukt om alle geschillen binnen de wettelijk gestelde termijn van twee maanden, met instemming van partijen verlengd met twee maanden, af te handelen.

Geslaagde bemiddeling

De primaire taak van de Bedrijfscommissie is om via bemiddeling het geschil op te lossen. Indien een compromis niet mogelijk is, zal de Bedrijfscommissie overgaan tot het uitbrengen van een advies. In de verslagperiode zijn vier (van de vijftien) geschillen geëindigd met een geslaagde bemiddeling. In dit verband wordt opgemerkt dat de twee geschillen die op of na de zitting van de Kamer LPL alsnog zijn ingetrokken feitelijk ook zijn aangemerkt als een geslaagde bemiddeling. Dat is minder dan in 2011, toen vijf (van de negen) zaken zijn opgelost met het treffen van een schikking..

Bindend karakter van de adviezen

De adviezen die door Bedrijfscommissies worden uitgebracht in het kader van bemiddelingsprocedures als bedoeld in artikel 36 WOR zijn in principe niet bindend voor partijen. In de rechtsliteratuur en jurisprudentie is aanvaard dat deze hoofdregel kan worden doorbroken door partijen zelf indien zij beide ten overstaan van de Bedrijfscommissie verklaren zich op voorhand neer te leggen bij een uit te brengen advies. Partijen worden geacht hiermee een overeenkomst naar burgerlijk recht te sluiten, waarmee zij afstand doen van de mogelijkheid om het geschil in een later stadium voor te leggen aan de kantonrechter.

De beide Kamers plegen aan het begin van iedere hoorzitting partijen te vragen of zij bereid zijn zich neer te leggen bij een eventueel uit te brengen advies. In het jaar 2012 is geen bindend advies uitgebracht.

Onderwerp geschillen

Van de in totaal vijftien in 2012 behandelde geschillen hadden vijf geschillen betrekking op artikel 27 WOR (instemmingsrecht), waarvan er twee handelden over de arbeids- en rusttijdenregeling, één over het belonings- of functiewaarderingssysteem, één op het terrein van de arbeidsomstandigheden, één geschil betrof het opleidingsbeleid.

Verder is het adviesrecht twee keer onderwerp van geschil geweest (belangrijke wijzigingen in de organisatie, verdeling van bevoegdheden).

Twee zaken hadden betrekking op de inhuur van een deskundige en twee betroffen het informatierecht van de ondernemingsraad.

De overige zaken betroffen de benadeling van de ondernemingsraad (één zaak) en verkiezingsvraagstukken (drie zaken).

Onderwerp	Aantal
Adviesrecht	2
Benadeling ondernemingsraad	1
Informatierecht	2
Inhuren deskundige	2
Instemmingsrecht	5
Verkiezingsvraagstukken	3
Totaal	15

Deel C: Het secretariaat

Het secretariaat van de Bedrijfscommissie en van de beide Kamers is ondergebracht bij het Centrum voor Arbeidsverhoudingen (CAOP) te Den Haag. Mevrouw mr. J.C. Dekker fungeerde als secretaris, terwijl de heer mr. R.J. Prins optrad als adjunct-secretaris.

De registratie, archivering en overige administratieve ondersteuning is verricht door de dames C. Steenbergen en Z. Fatehmahomed.

De werkzaamheden van het secretariaat bestaan uit het procedureel en inhoudelijk ondersteunen van de Bedrijfscommissie en de beide Kamers bij het uitvoeren van hun wettelijke taken.

De ondersteuning ten aanzien van geschillen betreft de voorbereiding en afhandeling van te behandelen zaken door de Bedrijfscommissieleden (advisering aan de Bedrijfscommissie, evenals het op schrift stellen van het uiteindelijke resultaat van de procedure, zorg dragen voor toepassing van de juiste procedure).

Voor een uitgebreidere beschrijving van deze geschillen wordt verwezen naar bijlage 3 bij dit jaarverslag.

Verder is geregeld telefonisch of per e-mail informatie verstrekt aan bestuurders en ondernemingsraden over de toepassing van de Wet op de ondernemingsraden.

De secretarissen leveren voorts de input voor de website van de Bedrijfscommissie, www.bedrijfscommissieoverheid.nl

De ondersteuning betreft voorts de registratie van namen en adressen van ondernemers, ondernemingen en ondernemingsraden die vallen in het ressort van de Bedrijfscommissie. Tenslotte vindt archivering plaats van toegezonden documenten, zoals ondernemingsraadreglementen, OR-jaarverslagen, instellingsbesluiten van commissies, convenanten.

In 2012 bedroegen de kosten van het ambtelijk secretariaatswerk en de administratieve en materiële ondersteuning € 112.192. Deze kosten worden voldaan uit de van Rijksoverheidswege getroffen Regeling subsidiering Stichting CAOP.

Voor een uitgesplitst overzicht van deze kosten wordt, ter kennisneming, verwezen naar bijlage 4 bij dit jaarverslag.

Bijlage 1

Samenstelling Bedrijfscommissie voor de Overheid op 1 januari 2012

Namens	Leden	Plaatsvervangende leden
SCO/ACOP	dhr. H.G.M. van de Veerdonk (plv. vz)	dhr. J.W. van de Pol
SCO/CCOOP	dhr. X. van de Scheur	vacature
SCO/CMHF	dhr. J.P. Arts	dhr. R. Reijsbergen
SCO/AC	dhr. W.J.F. Muis	dhr. J.H. Doeven
VSO/Rijk	dhr. J.J. van Noortwijk	dhr. A. van der Smissen
VSO/Politie	dhr. J.W. van Baarle	mw. N. Riksen
VSO/Gemeenten	dhr. R.E.W. van der Bom	mw. Y.G.P.M. Ulijn
VSO/Provincies	dhr. G.J.J.J. Heetman (vz.)	dhr. mw. R. Wevers-Bos
VSO/Waterschappen	dhr. L.A.C.M. van Wayenburg	mw. P.C. de Jonge
	mw. I.A.L. Blom-Meeusen	dhr. A. Guijt

SCO: samenwerkende centrales van overheidspersoneel

VSO: verbond van sectorwerkgevers bij de overheid

De heer Heetman is per 1 januari 2012 benoemd tot voorzitter (VSO/sector Gemeenten), terwijl de heer Van de Veerdonk is benoemd tot plaatsvervangend voorzitter (SCO/ACOP).

De vacature die eind 2012 is ontstaan door het vertrek van de heer Van de Pol (SCO/ACOP) werd op dat moment nog niet vervuld.

Zodoende zag de samenstelling van de Bedrijfscommissie voor de Overheid er op 31 december 2012 als volgt uit.

Namens	Leden	Plaatsvervangende leden
SCO/ACOP	dhr. H.G.M. van de Veerdonk (plv. vz)	vacature
SCO/CCOOP	dhr. X. van de Scheur	vacature
SCO/CMHF	dhr. J.P. Arts	dhr. R. Reijsbergen
SCO/AC	dhr. W.J.F. Muis	dhr. J.H. Doeven
VSO/Rijk	dhr. J.J. van Noortwijk	dhr. A. van der Smissen
VSO/Politie	dhr. J.W. van Baarle	mw. N. Riksen
VSO/Gemeenten	dhr. R.E.W. van der Bom	mw. Y.G.P.M. Ulijn
VSO/Provincies	dhr. G.J.J.J. Heetman (vz.)	dhr. mw. R. Wevers-Bos
VSO/Waterschappen	dhr. L.A.C.M. van Wayenburg	mw. P.C. de Jonge
	mw. I.A.L. Blom-Meeusen	dhr. A. Guijt

Samenstelling Kamer voor Lagere Publiekrechtelijke Lichamen op 1 januari 2012

Namens	Leden	Plaatsvervangende leden
SCO/ACOP	dhr. X. van de Scheur (plv. vz)	vacature
SCO/ACOP	dhr. J. de Vlieger	vacature
SCO/CCOOP	dhr. F.J.H. Hermans	dhr. J.C. Schot
SCO/CMHF	mw. M.J. Kappers	mw. E.V. Clason-van Rijn
VSO/provincies	dhr. L.A.C.M. van Wayenburg	mw. P.C. de Jonge
VSO/gemeenten	dhr. G.J.J.J. Heetman (vz)	mw. N. Piekaar
	mw. R. Wevers-Bos	
VSO/Waterschappen	mw. I.A.L. Blom-Meeusen	dhr. A. Guijt

SCO: samenwerkende centrales voor overheidspersoneel

VSO: verbond van sectorwerkgevers bij de overheid

De heer Heetman (VSO/sector Gemeenten) is met ingang van 1 januari 2012 benoemd tot voorzitter.

De heer

Van de Scheur (SCO/ACOP) is in 2012 plaatsvervangend voorzitter geweest.

Zodoende zag de samenstelling van deze Kamer er op 31 december 2012 er als volgt uit

Namens	Leden	Plaatsvervangende leden
SCO/ACOP	dhr. X. van de Scheur (plv. vz)	vacature
SCO/ACOP	dhr. J. de Vlieger	vacature
SCO/CCOOP	dhr. F.J.H. Hermans	dhr. J.C. Schot
SCO/CMHF	mw. M.J. Kappers	mw. E.V. Clason-van Rijn
VSO/provincies	dhr. L.A.C.M. van Wayenburg	mw. P.C. de Jonge
VSO/gemeenten	dhr. G.J.J.J. Heetman (vz)	mw. N. Piekaar
	mw. R. Wevers-Bos	
VSO/Waterschappen	mw. I.A.L. Blom-Meeusen	dhr. A. Guijt

Samenstelling Kamer voor Rijk en Politie op 1 januari 2012

Namens leden

SCO/ACOP	dhr. H.G.M. van de Veerdonk (plv. vz)
	dhr. X. van de Scheur
SCO/CCOOP	dhr. J. de Bruin
SCO/CMHF	dhr. J.W. Meijeraan
SCO/AC	dhr. J.J. van Noortwijk
VSO/Rijk	dhr. J.W. van Baarle (vz)
	mw. J.J. Ottenhoff
VSO/Politie	dhr. R.E.W. van der Bom
	vacature

Leden Plaatsvervangende

dhr. J.W. van de Pol
mw. E.C. Seebregts
dhr. G. van de Kamp
dhr. N. Slikboer
dhr. A. van der Smissen
mw. N. Riksen
dhr. W.B.M. Treu
mw. Y.G.P.M. Ulijn
vacature

SCO: samenwerkende centrales van overheidspersoneel

VSO: verbond van sectorwerkgevers bij de overheid

De heer Van Baarle (VSO/sector Rijk) is per 1 januari 2012 benoemd tot voorzitter.

Per 1 januari 2012 is de heer Van de Veerdonk (SCO/ACOP) benoemd tot plaatsvervangend voorzitter.

Mevrouw Bos (SCO/ACOP) is aan het einde van het verslagjaar de heer Van de Pol opgevolgd. De vacature die aan het einde van 2012 is ontstaan door het vertrek van mevrouw Seebregts werd op dat moment niet vervuld.

Zodoende zag de samenstelling van de Kamer RP er op 31 december 2012 als volgt uit.

Namens leden

SCO/ACOP	dhr. H.G.M. van de Veerdonk (plv. vz)
	dhr. X. van de Scheur
SCO/CCOOP	dhr. J. de Bruin
SCO/CMHF	dhr. J.W. Meijeraan
SCO/AC	dhr. J.J. van Noortwijk
VSO/Rijk	dhr. J.W. van Baarle (vz)
	mw. J.J. Ottenhoff
VSO/Politie	dhr. R.E.W. van der Bom
	vacature

Leden Plaatsvervangende

mw. R.C. Bos
vacature
dhr. G. van de Kamp
dhr. N. Slikboer
dhr. A. van der Smissen
mw. N. Riksen
dhr. W.B.M. Treu
mw. Y.G.P.M. Ulijn
vacature

Bijlage 2

Informatie over de geschillenprocedure

Een Bedrijfscommissie, wat is dat?

Een Bedrijfscommissie is een commissie, ingesteld door de Sociaal Economische Raad (marktsector) of de Minister van Binnenlandse Zaken (overheidssector) voor de behandeling van WOR-aangelegenheden. Iedere groep van ondernemingen die tot een bepaalde bedrijfstak behoort, valt in het bevoegdheidsgebied van een Bedrijfscommissie.

Een Bedrijfscommissie bevat ten minste zes leden en een gelijk aantal plaatsvervangende leden. De ene helft wordt benoemd door de werkgeversverenigingen, de andere helft door vakorganisaties die actief zijn in de bedrijfstak waarvoor de Bedrijfscommissie is ingesteld.

Wat doet een Bedrijfscommissie?

Registeren en archiveren

De Bedrijfscommissie registreert nieuwe ondernemingsraden en maakt dossiers aan waarin o.a. de voorlopige en definitieve reglementen van ondernemingsraden zijn opgenomen.

Vraagbaak

Ten aanzien van medezeggenschapsonderwerpen dient de Bedrijfscommissie als vraagbaak voor ondernemingsraden en bestuurders. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan vragen op het gebied van het organiseren van verkiezingen en het overleg tussen de ondernemingsraad en de bestuurder.

Bemiddelen en adviseren

De Bedrijfscommissie bemiddelt en adviseert in geschillen tussen de ondernemingsraad, de bestuurder en/of belanghebbenden. Deze geschillen moeten gaan over de toepassing van de Wet op de ondernemingsraden.

Bemiddelen en adviseren bij geschillen, hoe doet de Bedrijfscommissie dat?

Er worden door de Bedrijfscommissie voor de overheid twee procedures toegepast: de gewone bemiddel- en adviesprocedure en de verkorte bemiddelprocedure.

De gewone bemiddel- en adviesprocedure

Deze optie is geschikt voor de behandeling van WOR-geschillen waarbij van te voren aannemelijk is dat zowel bemiddeling als advisering nodig is, dan wel ingeval partijen nadrukkelijk hebben aangegeven dat zij uitsluitend een (bindend) advies over de juiste toepassing van de WOR wensen. Geschillen die meer complex van aard zijn worden met toepassing van de gewone bemiddel- en adviesprocedure behandeld. De gewone bemiddel- en adviesprocedure voorziet in een uitgebreide voorbereiding op basis van schriftelijk ingediende stukken, gevolgd door een hoorzitting. Komt een geslaagde bemiddeling tot stand, dan is het geschil hiermee opgelost. Gebeurt dit niet, dan zal de Bedrijfscommissie op basis van de schriftelijk en mondeling ontvangen inlichtingen adviseren over de juiste toepassing van de WOR.

Het voordeel van deze procedure is dat er voorafgaand aan de zitting en het resultaat (geslaagde bemiddeling of advies), een uitgebreide, schriftelijke voorbereiding wordt gedaan. Deze procedure neemt ca. 12 weken in beslag.

De (verkorte) bemiddelprocedure

Deze procedure is geschikt voor de behandeling van WOR-geschillen waarbij het zeer waarschijnlijk is dat het geschil tussen partijen door bemiddeling kan worden opgelost. Eenvoudige geschillen kunnen met de verkorte procedure worden behandeld.

Aan de hand van het ingediende verzoek waarin een korte beschrijving van het geschil wordt gegeven, beslist de Bedrijfscommissie of het zinvol is om deze wijze van geschilbeslechting toe te passen. Belangrijk is dat beide partijen bij het geschil van te voren de bereidheid tonen om er samen uit te willen komen.

Kort na de ontvangst van het verzoek gaat een beperkte afvaardiging van de Bedrijfscommissie op bezoek bij de bestuurder en de ondernemingsraad. De mondelinge toelichting door partijen is essentieel

bij toepassing van de verkorte procedure. Deze procedure heeft als voordeel dat op korte termijn en op betrekkelijk informele wijze uitsluitel kan worden verkregen. Deze procedure neemt circa drie weken in beslag.

Leidt dit bezoek ter plaatse niet tot oplossing van het geschil, dan kan één der partijen het geschil alsnog door middel van de gewone bemiddel- en adviesprocedure voor leggen aan de Bedrijfscommissie. De fase van bemiddeling wordt dan in de daarop volgende gewone procedure echter grotendeels achterwege gelaten. De Bedrijfscommissie heeft immers in de verkorte procedure al getracht te bemiddelen.

Hoe kaart u een geschil aan?

Bij het volgen van de gewone bemiddel- en adviesprocedure wordt een geschil bij de Bedrijfscommissie aangebracht door een verzoek om bemiddeling en/of advies te zenden aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid. Het verzoek moet een duidelijke omschrijving van het geschil bevatten. Daarbij moet het standpunt van de indienende partij gemotiveerd zijn opgenomen. Verslagen van relevante overlegvergaderingen en andere relevante documenten moeten als bijlagen bij het verzoek worden gevoegd. Niet kan worden volstaan met een enkele verwijzing naar de bijlagen.

Bij de toepassing van de verkorte bemiddelprocedure kan de indiener volstaan met een korte beschrijving van het WOR-geschil. Ook moet uit het ingediende stuk blijken dat zowel de ondernemingsraad als ook de bestuurder bereid zijn om het geschil op te lossen door middel van het bereiken van een compromis.

Bijlage 3

In het verslagjaar door de Kamers behandelde geschillen

Betreft:	geschil betreffende de vraag hoe de door de bestuurder toegepaste aanbestedingsprocedure zich verhoudt tot het bepaalde in artikel 22 WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	8 november 2011
Resultaat procedure:	advies d.d. 22 februari 2012
Duur procedure:	106 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

De ondernemingsraad is van mening dat hij, gelet op het bepaalde in artikel 22 WOR, een volstrekt vrije keuze heeft bij de inhuur van een deskundige met het oog op de behandeling van een onderwerp in de vergadering en in verband met het voeren van een rechtsgeding. De ondernemer kan slechts bezwaar maken uit kostenooipunt en moet voorts vooraf worden ingelicht over de omvang van te verwachten kosten. Andere eisen stelt de Wet op de ondernemingsraden niet. Wat bij of krachtens de Europese aanbestedingsregels is bepaald, kan artikel 22 WOR niet buiten werking stellen. Daarvoor is implementatie van Europese regelgeving in nationale wetgeving noodzakelijk. Van implementatie van de Europese aanbestedingsregelgeving in de WOR is geen sprake.

De bestuurder is van mening dat het Europese aanbestedingsrecht de toepassing van artikel 22 WOR niet in de weg staat. De ondernemingsraad heeft immers nog steeds de vrije keuze betreffende rechtsbijstand, hij is in de gelegenheid om drie bureaus naar keuze uit te nodigen om te offeren. De Europese aanbestedingsregels zijn van toepassing omdat de (rijks)overheid in een bijzondere positie verkeert, te weten er wordt door deze werkgever/onderneming gemeenschapsgeld besteed. Dit geldt ook voor de organen, zoals een ondernemingsraad, die deze ondernemer in stand houdt. De inhuur van juridisch advies is een zogenoemde 2B-dienst in de zin van het aanbestedingsrecht. De ondernemingsraad kan zijn wensen op het gebied van rechtsbijstand inbrengen en heeft de keuze op basis van de drie offertes van bureaus die zijn gevraagd te offeren. De gunningcriteria dienen in redelijke mate bij te dragen aan een verantwoorde prijs/kwaliteitverhouding. Ook bij een redelijkheidstoets op grond van artikel 22 WOR gaat het om een kostenafweging. De toepassing van de aanbestedingsregels zijn, naar de mening van de bestuurder, dan ook niet strijdig met artikel 22 WOR.

Bedrijfscommissie

Voor wat betreft de regels voor Europese aanbesteding wijst de Kamer er op dat deze regels door de nationale wetgever moeten worden omgezet in nationale regelgeving (implementatie), waardoor zij hier gelding krijgen. In casu is dat gebeurd door de EG-regels concreet uit te werken in het Besluit Aanbestedingsregels voor Overheidsopdrachten (BAO) en het Besluit Aanbesteding Speciale Sectoren (BASS). Beide besluiten richten zich tot de overheid als aanbestedende dienst, in casu de Staat en onder de staat ressorterende diensten zonder publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid. De ondernemingsraad is een zelfstandig orgaan die zijn bestaansrecht, rechten, bevoegdheden en plichten ontleent aan de WOR. Hij is daarom niet op één lijn te stellen met de overheidsdiensten die in de genoemde besluiten worden bedoeld.

De Kamer merkt op dat nu artikel 22 WOR haaks staat op de Europese aanbestedingsregelgeving, de Nederlandse wetgever bij de implementatie artikel 22 WOR had moeten aanpassen, waardoor de ondernemingsraad ook zou zijn gebonden. Die aanpassing van de WOR heeft niet plaatsgevonden. Dientengevolge is de ondernemingsraad niet gehouden om bij de inhuur van externen acht te slaan op de Europese aanbestedingsregels, zoals die thans zijn geïmplementeerd door de wetgever.

Hoe nu verder

De bestuurder heeft een verzoekschrift neergelegd bij de griffie van de rechtbank in Den Haag. De kantonrechter heeft de bestuurder in het ongelijk gesteld. (uitspraak d.d. 21 juni 2012 (1153777 RP VERZ 12-50223). Hoger beroep is niet ingesteld.

Betreft:	geschil over adviesrecht m.b.t. een belangrijke wijziging in de organisatie van de onderneming, dan wel in de verdeling van de bevoegdheden van de onderneming / artikel 25, eerste lid onder e, WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	27 december 2011
Resultaat procedure:	advies d.d. 26 maart 2012
Duur procedure:	90 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

De ondernemingsraad is van mening dat het besluit tot tijdelijke uitbreiding van de vestigingsdirectie adviesplichtig is, omdat sprake is van een besluit tot belangrijke wijziging in de organisatie dan wel in de verdeling van de bevoegdheden. Nu de bestuurder dit besluit niet ter advisering heeft voorgelegd, is sprake van een kennelijk onredelijk besluit. De ondernemingsraad merkt op dat het besluit niet alleen in strijd met de vorig jaar gemaakte afspraak/gedane toezegging inzake de tijdelijkheid van de waarneming van de functie van plaatsvervangende vestigingsdirecteur is genomen, maar ook wijst de ondernemingsraad er op dat het besluit is genomen door een niet bevoegde functionaris, omdat de toekomstige vestigingsdirecteur ten tijde van het nemen van zijn besluit nog niet werkzaam was bij de onderneming.

De bestuurder geeft aan dat hij van mening is dat het tijdelijk toevoegen van een directielid aan de bezetting van de vestigingsdirectie niet adviesplichtig is. Het besluit is genomen op 16 december 2011 door de waarnemende vestigingsdirecteur. Het betreft een tijdelijke toevoeging, voor de periode van een jaar. De (her)verdeling van de portefeuilles heeft nog niet plaatsgevonden. De toevoeging vindt plaats om de continuïteit te garanderen, aangezien een verbetertraject is ingezet en veel werk (rondom de modernisering van het Gevangeniswezen, MGW) in ontwikkeling is.

Bedrijfscommissie

De Kamer merkt op dat het enkele feit dat er een extra lid is toegevoegd aan de vestigingsdirectie niet als belangrijk, dus ingrijpend voor de organisatie, kan worden aangemerkt. Uit de door de bestuurder verstrekte informatie ter zake is gebleken dat het toegevoegde directielid is/wordt belast met een eigen takenpakket, zij is verantwoordelijk voor de aansturing van een aantal afdelingen en diensten, waarbij zij autonoom beslissingen kan nemen, zij het dat het toegevoegde directielid onder supervisie staat van de plaatsvervangende vestigingsdirecteur. De totale caseload van de directie wordt nu door vijf in plaats van door vier personen verricht, waardoor wijzigingen zijn aangebracht in de portefeuillevverdeling tussen de leden van het directieteam. Deze situatie wijst er, naar het oordeel van de Kamer, weliswaar op dat sprake kan zijn van een belangrijke wijziging in de verdeling van de bevoegdheden en dus van een adviesplichtig besluit, doch op dit moment gaat het wel om een tijdelijke situatie. De uitbreiding vindt plaats gedurende een zekere periode, vooralsnog voor één jaar. Een tijdelijke wijziging voor een periode van een jaar is, naar het oordeel van de Kamer niet adviesplichtig. De kamer wijst er in dit verband op dat door de Ondernemingskamer in het verleden is beslist dat een besluit tot wijziging van de directiestructuur niet belangrijk was vanwege het tijdelijke karakter van de maatregel, zie de uitspraak van de OK d.d. 21 september 2000, ROR 2000, nr. 30.

De Kamer spreekt uit dat op dit moment geen sprake is van een adviesplichtig besluit. De Kamer adviseert partijen in het najaar van 2012 te overleggen, waarbij door de bestuurder duidelijkheid moet worden gegeven over de situatie vanaf 2013. Indien dan ook sprake zal zijn van de vijfhoofdige vestigingsdirectie adviseert de Kamer de bestuurder zijn besluit op voet van artikel 25, eerste lid, onder e WOR ter advisering aan de ondernemingsraad voor te leggen.

Hoe nu verder

De bestuurder heeft toegezegd om de ondernemingsraad in het najaar van 2012 om advies te vragen.

Betreft:	geschil over instemmingsrecht m.b.t. een arbeids- en rusttijdenregeling of een vakantie­regeling / artikel 27, eerste lid onder b, WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	28 december 2011
Resultaat procedure:	advies d.d. 22 maart 2012
Duur procedure:	85 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

De ondernemingsraad is van mening dat de op 3 maart 2010 mondeling en op 26 mei 2010 schriftelijk verleende instemming met de door de bestuurder voorgestelde en per 12 april 2010 in werking getreden postenbezetting van de dienstvakken penitentiair inrichtingswerkers en medewerkers beveiliging achteraf gezien op onterechte gronden is gegeven, omdat de afgesproken bezetting van het begin af aan regelmatig niet wordt gehaald en maandelijks sprake is van personele onderbezetting. Door stelselmatige uitval komt de personele inzet steeds onder het afgesproken minimum, wordt hierdoor in strijd gehandeld met het in het kader van het programma MGW geldende uitgangspunt “minimum is maximum” en ontstaan met regelmaat risico’s voor de veiligheid van personeel en gedetineerden. De problematiek van de onderbezetting en de daarmee gepaard gaande veiligheidsrisico’s zijn bij voortduring mondeling en schriftelijk bij de bestuurder aangekaart. Desondanks is in deze situatie, ook niet na door de bestuurder beloofde maatregelen zoals maandelijks bezettingscontroles, directe(re) regie bij het zich voordoen van knelpunten op korte termijn en het moeten aanvragen van verlof voordat het dienstrooster voor de komende 28 dagen wordt vastgesteld en bekend gemaakt, geen verbetering opgetreden.

De bestuurder is van mening dat de instemmingsprocedure geheel conform de daarvoor geldende bepalingen van de WOR is verlopen. Het past niet om als zich in de uitvoering van de gemaakte afspraak over de postenbezetting knelpunten voordoen, achteraf te stellen dat de instemming ten onrechte is verleend en dit aan de bestuurder te verwijten. De instemming kan niet nu alsnog worden ingetrokken.

Bedrijfscommissie

De Kamer overweegt dat tussen partijen vaststaat dat de in de eerste helft van 2010 gemaakte afspraak over de postenbezetting in de praktijk niet (voldoende) wordt nageleefd. Daarmee schiet de bestuurder tekort in het zorg dragen voor een goede nakoming van die op basis van artikel 27 WOR gemaakte afspraak en dat verhoudt zich niet met een correcte toepassing van dit artikel. De Kamer overweegt voorts dat sinds het maken van de afspraak over de postenbezetting een geruime periode is verstreken, waarin partijen uitvoerig met elkaar hebben gesproken over de problemen die optreden bij het in de dagelijkse praktijk realiseren van die afspraak en mogelijke oplossingen daarvoor. Dat het mondeling en schriftelijk uitwisselen van opvattingen daarover en tot nu toe door de bestuurder getroffen maatregelen echter niet tot een (structurele) oplossing van de personele bezettingsproblematiek hebben geleid. Op grond hiervan en mede gelet op het aan deze problematiek verbonden veiligheidsaspect, kan de Kamer de ondernemingsraad grotendeels volgen in zijn standpunt dat het niet verantwoord is deze situatie nog (veel) langer te laten voortduren en dat aan het tijdperk van overleg voeren hierover in redelijkheid een einde is gekomen. De Kamer is van oordeel dat aan de bestuurder nog een laatste mogelijkheid moet worden geboden om op korte termijn een concreet voorstel ter oplossing van de personele bezettingsproblematiek aan de ondernemingsraad voor te leggen. De Kamer baseert het bieden van die gelegenheid op de omstandigheid dat de bestuurder ter zitting heeft aangegeven nog (nieuwe) mogelijkheden te zien om personele bezettingscapaciteit beschikbaar te krijgen.

Hoe nu verder

De ondernemingsraad van de PI Hoogeveen heeft de kantonrechter van de Rechtbank Assen op 19 april 2012 om een uitspraak gevraagd. Bij beschikking van 17 juli 2012, 344605 OV VERZ 12-51, heeft de kantonrechter het verzoek niet-ontvankelijk verklaard nu er geen feiten en/of omstandigheden zijn gesteld waaruit volgt dat de PI Hoogeveen een rechtspersoon betreft die een onderneming in stand houdt zoals bedoeld in artikel 1 onder d van de WOR.

In de periode na 17 juli 2012 is er een nieuw dagprogramma met bijbehorende postenbezetting ingevoerd en is de controle op de zogeheten 'buitenpostenbezetting diensten' geïntensiveerd. Het aantal ingetrokken posten is hiermee sterk teruggelopen en de ondernemingsraad heeft geen verdere rechterlijke stappen ondernomen.

Betreft:	geschil over instemmingsrecht m.b.t. een arbeids- en rusttijdenregeling of een vakantieregeling / artikel 27, eerste lid onder b, WOR
Verzoeker:	bestuurder
Verweerder:	ondernemingsraad
Datum verzoek:	5 januari 2012
Resultaat procedure:	advies d.d. 12 april 2012
Duur procedure:	98 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

De bestuurder vraagt bemiddeling en advies met betrekking tot zijn (voorgenomen) besluit om de vroege dienst van 8 uren met een half uur te verkorten, waarbij gemiddeld één keer per drie maanden een extra dienst moet worden gedraaid bij een gelijke verdeling van de diensten binnen het team. De bestuurder geeft aan dat hij met de verkorting van de vroege dienst wil bewerkstelligen dat efficiënter wordt gewerkt. De bestuurder wijst er op dat het besluit geen financiële consequenties heeft voor de medewerkers en evenmin van invloed is op het door hen te werken aantal jaaruren.

De ondernemingsraad geeft aan dat het voorgestelde rooster op zichzelf inderdaad niet in strijd is met de Collectieve Regeling (bedoeld wordt: de Collectieve Regeling ATW DJI). De ondernemingsraad heeft zijn instemming onthouden om de navolgende redenen:

- de invoering van het nieuwe rooster betekent dat de medewerkers op jaarbasis zeker vier diensten extra moeten werken, waarvoor zij niet worden gecompenseerd;
- in de nieuwe capaciteit van PPC-A is voor de vroege dienst weliswaar een dienst van 7,5 uren van toepassing, maar daar worden de kortere diensten gecompenseerd met langere weekenddiensten zodat het aantal diensten op jaarbasis lager uitkomt;
- er is voor PPC-A nog geen Optimalisering Personeels Inzet (OPI). De ondernemingsraad meent dat zonder dat instrument niet goed kan worden vastgesteld hoe, waar en wanneer personeel het beste kan worden ingezet;
- volgens de ondernemingsraad moet eerst een specificatie PPC worden vastgesteld, daarna de OPI en pas daarna kan de roosterwijziging aan de orde komen;
- bij niet-executief personeel leidt de 36-urige werkweek voor de meeste medewerkers in beginsel tot 9 werkdagen per 2 weken. Omgerekend komt dat exclusief vakanties en feestdagen neer op 234 werkdagen. De ondernemingsraad neemt dat aantal tot uitgangspunt voor overleg over roosters.

Bedrijfscommissie

Ter zitting is duidelijk geworden dat partijen nog mogelijkheden zien om een compromis te bereiken, maar dat zij graag van de Bedrijfscommissie advies ontvangen voor wat betreft de richting waarin de oplossing zou kunnen worden gezocht. De Kamer geeft aan dat verzoek gehoor. Allereerst merkt zij op dat het van belang is dat partijen het probleem van de lengte van de vroege dienst niet verder juridiseren. Geadviseerd wordt dat partijen in een informele setting het overleg verder te voeren, waarbij beiden zich tot het uiterste inspinnen om een voor beide partijen aanvaardbaar resultaat te behalen. Uit hetgeen is verhandeld tijdens de hoorzitting blijkt dat de bestuurder bereid is tot het treffen van een afbouwregeling, mits die mogelijk is binnen de beschikbare financiële kaders en bijdraagt aan de optimalisering van de bedrijfsvoering. De ondernemingsraad heeft aangegeven dat hij bereid is om de grenzen te verkennen, maar dat hij eerst intern beraad wil plegen over de optie van de afbouwregeling. De Kamer spreekt de verwachting uit dat partijen het overleg over het voormelde in alle openheid aangaan en met in achtneming van de redelijkheid en billijkheid met elkaar zullen voeren, zodat een voor beide partijen aanvaardbaar resultaat wordt bereikt.

Tot slot geeft de Kamer nog een aantal aanwijzingen voor het vaststellen van een voor beide partijen aanvaardbaar rooster.

Hoe nu verder

Door de ontwikkelingen bij het Gevangeniswezen van de Dienst Justitiële Inrichtingen en specifiek de ontwikkelingen binnen de landelijke Penitentiaire Psychiatrische Centra, wordt het dagprogramma voor de patiënten die in het PPC Amsterdam verblijven gewijzigd. Per 1 juli 2013 wordt het aantal avondprogramma's teruggebracht. Gevolg hiervan is dat de gemiddelde dienstlengte voor de medewerkers toeneemt. De bestuurder heeft in afstemming met de ondernemingsraad afgesproken dat

zij vanwege de hiervoor geschetste ontwikkelingen op dit moment geen verdere stappen ondernemen betreffende het ontstane geschil over het inkorten van de diensten.

RP.155 (dit nummer is niet toegekend door het systeem)

RP-156 (NVWA)

Betreft:	geschil m.b.t. het vaststellen van het reglement; keuze kiessysteem, artikel 8, 48 WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	23 april 2012
Resultaat procedure:	advies d.d. 1 juni 2012
Duur procedure:	39 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

De gemeenschappelijke ondernemingsraad VWA is van mening dat de bestuurder niet bevoegd is om met toepassing van artikel 48 WOR (eenzijdig) een voorlopig reglement, met daarin opgenomen een verkiezingsprocedure uitgaande van het kiesgroepensysteem, vast te stellen. Naar zijn mening is deze bepaling bedoeld voor de situatie dat een onderneming nog geen medezeggenschapsorgaan heeft. Bij de NVWA doet zich deze situatie niet voor, omdat de medezeggenschap nu wordt uitgeoefend door de drie ondernemingsraden van de gefuseerde diensten en wat het overleg betreft door het platform medezeggenschap. Voorts wil de gemeenschappelijke ondernemingsraad VWA het integrale kiessysteem toepassen bij de verkiezing van de ondernemingsraad.

De bestuurder wijst er op dat hij zich bevoegd acht om een voorlopig reglement vast te stellen. Er is in de onderhavige onderneming nog geen ondernemingsraad, zodat de ondernemer, voor deze: de bestuurder, op grond van de WOR het reglement dient vast te stellen, ter voldoening aan zijn instellingsplicht. Bovendien is er voor gekozen om in de uit fusie ontstane onderneming één nieuwe ondernemingsraad in te stellen. Het voormelde neemt niet weg dat de bestuurder bij het voldoen aan zijn plicht er van is uitgegaan dat de drie or-en hem een gezamenlijk voorstel voor het voorlopige or-reglement zouden doen. Toen dit uiteindelijk niet lukte, heeft de bestuurder zijn verantwoordelijkheid genomen. De bestuurder heeft gekozen voor toepassing van het kiesgroepensysteem.

Bedrijfscommissie

Toepassing van artikel 8 WOR (vaststellen of wijzigen van een definitief reglement van de ondernemingsraad aangepast aan een gewijzigde situatie) is aan de orde in de situatie dat de arbeidsorganisatie waarvoor de ondernemingsraad is geïnstalleerd als zodanig blijft bestaan. Dat is in casu niet het geval. Met de fusie van de drie ondernemingen VWA, PD en AID komt een nieuwe onderneming, de NVWA, tot stand. Voor deze onderneming is geen ondernemingsraad ingesteld, dus dient de ondernemer (namens de ondernemer: de bestuurder) het initiatief te nemen om te komen tot de instelling van de ondernemingsraad door toepassing van artikel 48 WOR. Uit de tekst van dit artikel valt niet af te leiden dat de rol van de bestuurder in een situatie zoals die nu voorligt, beperkt zou moeten blijven tot een louter formele. De stelling van de gemeenschappelijke ondernemingsraad VWA dat de bestuurder het reglement eenzijdig heeft vastgesteld treft naar het oordeel van de Kamer geen doel. De drie ondernemingsraden zijn betrokken bij de voorbereidingen ervan, de bestuurder heeft voorts het kerndepartement EL&I om advies gevraagd voor wat betreft de keuze van het kiessysteem en hij heeft tot slot de vakorganisaties conform artikel 48, eerste lid, WOR om commentaar gevraagd, alvorens het voorlopige reglement vast te stellen. De Kamer spreekt uit dat de bestuurder formeel en materieel bevoegd is tot het vaststellen van het voorlopige reglement voor de ondernemingsraad NVWA. De Kamer heeft tot slot gemotiveerd aangegeven waarom de keuze voor het kiesgroepensysteem in de voorliggende situatie past binnen de goede toepassing van de Wet op de ondernemingsraden in de nieuwe onderneming.

Hoe nu verder

Het advies van de commissie is gerespecteerd door zowel de groepsondernemingsraad als de inspecteur-generaal. Er zijn geen verdere stappen ondernomen. Inmiddels is op basis van het voorlopig reglement een ondernemingsraad gekozen en geïnstalleerd.

RP-157 (I&M)

Betreft:	geschil m.b.t. verkiezingsvraagstukken / artikel 36 WOR
Verzoeker:	bestuurder
Verweerder:	bezwaarden
Datum verzoek:	15 mei 2012
Resultaat procedure:	geslaagde bemiddeling d.d. 4 juni 2012
Duur procedure:	20 dagen
Soort procedure:	verkorte bemiddelprocedure

Voorgeschiedenis

Door de bezwaarden is bezwaar ingediend tegen de door de Verkiezingscommissie KDP IenM vastgestelde en door de bestuurder overgenomen verkiezingsuitslag. Dit bezwaar betreft ten eerste het bij de berekening van de kiesdeler als geldige stem meetellen van de 12 uitgebrachte blanco stemmen. Ten tweede richt het bezwaar zich tegen de wijze waarop de verdeling van de restzetels heeft plaatsgevonden. Wat betreft het bezwaaronderdeel “meetellen blanco stemmen bij berekening kiesdeler” heeft de bestuurder het standpunt ingenomen dat een blanco stem als zodanig niet in artikel 12, tweede lid onder a) t/m d), van het OR-reglement wordt aangemerkt als een ongeldige stem. Reden waarom er a contrario van uit zou moeten worden gegaan dat dit een geldige stem is. Daarnaast wordt er op gewezen dat de bij deze OR-verkiezing door Web-elect gehanteerde elektronische verkiezingsapplicatie de stemgerechtigde bij de keuze voor het uitbrengen van een blanco stem expliciet vraagt of dat daadwerkelijk de bedoeling is. Gelet hierop zou in dit geval een blanco stem als een bewust uitgebrachte, geldige, stem moeten worden beschouwd, die zou moeten worden meegeteld voor de berekening van de kiesdeler. Wat betreft het bezwaaronderdeel “wijze van verdeling restzetels” wordt onder verwijzing naar rechterlijke jurisprudentie en een eerder advies van de Bedrijfscommissie het standpunt ingenomen dat bij verkiezingen het eigen OR-reglement strikt gevolgd moet worden. In dit geval is daarbij vooral gekeken naar het bepaalde in artikel 13, tweede lid, van het OR-reglement en meer in het bijzonder naar de daarin staande term “achtereenvolgens”. Gelet hierop zouden restzetels volgtijdelijk moeten worden toebedeeld aan de lijsten met de grootste stemoverschotten. Dit ongeacht of de desbetreffende lijst wel of niet de kiesdeler heeft gehaald, daar het OR-reglement over het hierbij opnieuw toepassen van de kiesdeler niet rept. Toepassing van het zojuist aangeduide standpunt leidt dan tot de achtereenvolgende restzetelverdeling en de uiteindelijke verdeling van de OR-zetels.

Bedrijfscommissie

De Kamer is van oordeel dat de 12 uitgebrachte blanco stemmen niet moeten worden meegenomen bij de berekening van de kiesdeler en volgt op dit onderdeel het standpunt van bezwaarden. Voorop staat dat voor beantwoording van deze vraag de inhoud van de WOR en in het bijzonder van het OR-reglement bepalend is. De Kamer is van opvatting dat een blanco stem niet voldoet aan het bepaalde in artikel 12, eerste lid, van het OR-reglement. In redelijkheid kan niet gesteld worden dat een blanco stem is uitgebracht op een kandidatenlijst en een daarop voorkomende kandidaat. De omstandigheid dat vanwege het in dit geval gehanteerde elektronische kiessysteem het uitbrengen van een blanco stem een bewuste keuze is, omdat de kiesgerechtigde bij een keuze voor die optie wordt gevraagd of dat inderdaad de bedoeling is, doet daar op zich zelf niets aan af. Het is en blijft dan, misschien juist nog sterker, een stem die niet is uitgebracht op een kandidatenlijst en een daarop vermelde kandidaat. Voor de verdeling van de zetels moet als eerste het bepaalde in artikel 13, eerste lid, van het OR-reglement worden toegepast. Behalve waar het gaat om welke kiesdeler moet worden toegepast verschillen partijen hierover verder niet van mening. Wat partijen verdeeld houdt is hoe daarna de verdeling van de restzetels moet plaatsvinden op basis van artikel 13, tweede lid, van het OR-reglement. Naar het oordeel van de Kamer staat voorop dat het hoofdbeginsel van deze bepaling is, dat die verdeling moet geschieden op basis van de omvang van de stemmenoverschotten die aan de verschillende kandidatenlijsten, al dan niet via een lijstverbinding, toekomen. Dit indien en voor zover op een lijst voldoende kandidaten staan. De kiesdeler speelt hierbij geen rol.

Hoe nu verder

Het advies van de commissie is door partijen opgevolgd met uitzondering van de overweging aan de OR om de twee leden die tot nu toe voorlopig namens de CNV Publieke Zaak en VPW in de OR zitting

hebben, voor de resterende zittingstermijn van de OR, materieel volledig bij de werkzaamheden van de OR te betrekken.

RP-158 (SSC DJI)

Betreft:	geschil m.b.t. de inkoop van juridische dienstverlening door de OR / artikel 22 WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	31 mei 2012
Resultaat procedure:	advies d.d. 17 augustus 2012
Duur procedure:	77 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

Ter beoordeling wordt voorgelegd de vraag of de ondernemingsraad al dan niet gebonden is aan de afspraak die de GOR DJI heeft gemaakt met de hoofddirecteur DJI. Deze afspraak houdt in dat juridische dienstverlening zonder volledige aanbestedingsprocedure kan worden ingekocht, mits het interne inkoopbeleid daarbij wordt gerespecteerd, te weten het opvragen van minimaal drie offertes.

Bedrijfscommissie

De Kamer is van mening, dat de ondernemingsraad niet gebonden is aan de afspraak die gemaakt is tussen de GOR DJI en de hoofddirecteur DJI, inhoudende dat het interne inkoopbeleid van het Ministerie van V&J van toepassing is, aangezien niet is komen vast te staan dat dit beleid met of namens de ondernemingsraad is overeengekomen. De Kamer is voorts van mening dat de beschikking van de kantonrechter van 21 juni 2012 (1153777 RP VERZ 12-50223) op dit moment leidend dient te zijn. Beide partijen, ondernemingsraad en bestuurder, dienen te handelen conform hetgeen is bepaald in voornoemde beschikking. Dit betekent dat de door de bestuurder niet van de ondernemingsraad mag verlangen dat voor de inhuur van externe deskundigheid het interne inkoopbeleid van het Ministerie van V&J wordt toegepast.

De spelregels waaraan de ondernemingsraad (en de bestuurder) zich in de uitoefening van de WOR-taken dient te houden, moeten een basis vinden in die wet ('bij of krachtens wet'). De ondernemingsraad is een zelfstandig orgaan die ingevolge de WOR zijn eigen beslissingen neemt of overeenkomsten sluit. Zo kan hij beslissen om een deskundige of rechtsbijstand in te huren. In deze situaties komt er een overeenkomst tot stand tussen de ondernemingsraad en een derde (deskundige, juridisch adviseur). De kosten worden, overeenkomstig artikel 22 van de WOR, betaald door de bestuurder. Zijn bemoeienis in dit proces betreft uitsluitend de (vooraf) te maken afweging of de inhuur gelet op de daarmee gepaard gaande kosten redelijkerwijze nodig is. Bij het inhuren van een deskundige vanwege het voeren van een rechtsgeding gaat het om een marginale toets (de kosten mogen niet buitensporig zijn en er is een redelijk alternatief voor handen). Kortom, de ondernemingsraad pleegt de inhuur van de externe partij, de bemoeienis van de bestuurder betreft het kostenaspect, en wel op de wijze als in artikel 22 van de WOR is bepaald.

Hoe nu verder

De ondernemingsraad heeft laten weten dat het vooralsnog niet naar uitziet dat het geschil tussen partijen wordt opgelost; zij is voornemens om de kantonrechter conform artikel 36 lid 2 WOR om een uitspraak te vragen in deze kwestie.

De bestuurder heeft daarna laten weten dat hij zich inmiddels neerlegt bij het advies van de Bedrijfscommissie.

Betreft:	geschil m.b.t. verkiezingsvraagstukken / artikel 36 WOR
Verzoeker:	belanghebbenden
Verweerder:	ondernemingsraad
Datum verzoek:	15 augustus 2012
Resultaat procedure:	advies d.d. 22 oktober 2012
Duur procedure:	60 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

Ter beoordeling wordt voorgelegd de vraag of het kiesgroepenstelsel zoals opgenomen in de artikelen 2, lid 3 en 5, lid 3 van het reglement van 30 juli 2012, dat er één kiesgroep is van 10 zetels voor de vaste medewerkers en één kiesgroep van 3 zetels voor de uitzendkrachten, in strijd is met een goede toepassing van de WOR. Artikel 9, lid 3 van de WOR maakt het mogelijk om de in een onderneming werkzame personen geheel of ten dele op te delen in kiesgroepen. Het reglement wijst de kiesgroepen aan en bepaalt het aantal per kiesgroep te kiezen ondernemingsraadleden. Bij de verdeling van de zetels in de ondernemingsraad over de kiesgroepen dient rekening gehouden te worden met het aantal personen dat tot een bepaalde kiesgroep behoort. Er dient gestreefd te worden naar evenredige vertegenwoordiging van de kiesgroepen. Artikel 9, lid 4 van de WOR legt de ondernemingsraad de verplichting op om, voor zover dit voor een goede toepassing van de WOR bevorderlijk is, in zijn reglement voorzieningen te treffen die bewerkstelligen dat deze representatief is samengesteld.

Bedrijfscommissie

De Kamer acht de keuze van de ondernemingsraad voor het kiesgroepenstelsel op zichzelf legitiem. Er is gezocht naar een balans tussen continuïteit (kwaliteit) en evenredigheid. De Kamer is echter van mening dat de evenredige vertegenwoordiging met tien zetels voor de vaste medewerkers en drie zetels is voor de uitzendkrachten geen recht doet aan samenstelling van het personeelsbestand van de BelastingTelefoon. Bij de verdeling van de zetels voor enerzijds vaste medewerkers en anderzijds uitzendkrachten dient de evenredigheid beter tot uiting te worden gebracht dan nu het geval is.

De Kamer merkt in dit verband op dat het traject richting de verkiezingen van 1 november 2012 reeds in volle gang is. Het is niet mogelijk om tijdens het 'spel' de spelregels te veranderen. De verkiezingen zullen plaats moeten vinden overeenkomstig het reglement dat op 30 juli 2012 is gepubliceerd. De Kamer is wél van mening dat voorafgaand aan de eerstvolgende reguliere verkiezingen (in 2015) het reglement dient te worden geëvalueerd. In deze evaluatie dient te worden meegenomen het essentiële belang van evenredige vertegenwoordiging bij het kiesgroepenstelsel. Afhankelijk van de samenstelling van het personeelsbestand op dat moment zal daar dan concreet invulling aan moeten worden gegeven die meer dan nu het geval is aansluit bij het wettelijke uitgangspunt.

Hoe nu verder

Belanghebbenden hebben laten weten, nu de ondernemingsraad op voorhand heeft aangegeven het advies van de commissie niet als bindend te accepteren, dat zij voornemens zijn om de kantonrechter conform artikel 36 lid 2 WOR om een uitspraak te vragen in deze kwestie. Belanghebbenden hebben de kantonrechter ingeschakeld.

RP-160 (AIVD)

Betreft:	geschil over instemmingsrecht m.b.t. de intrekking van een regeling op het terrein van het sociaal beleid in de onderneming / artikel 27, eerste lid onder c, en artikel 32, tweede en vierde lid WOR
Verzoeker:	bestuurder
Verweerder:	ondernemingsraad
Datum verzoek:	4 oktober 2012
Resultaat procedure:	advies d.d. 28 december 2012
Duur procedure:	64 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

In 2002 (t.a.v. de Academie) respectievelijk in 2008 (t.a.v. de CP-unit) is geoordeeld dat het zinvol was om aan medewerkers die geplaatst gaan worden bij de Academie (voor de duur van twee jaren) respectievelijk bij de CP-unit (voor onbepaalde tijd) voor de duur van de plaatsing een periodieke toeslag ex artikel 22a BBRA 1984 toe te kennen ten bedrage van € 200,- per maand. Dit beleid is destijds niet vastgelegd in een regeling als bedoeld in artikel 22a, vierde lid, BBRA 1984. Wel is destijds deze beleidsregel ter instemming voorgelegd aan de ondernemingsraad en heeft de bestuurder de instemming gekregen.

Naar de mening van de bestuurder bestaan de redenen die destijds golden voor toekenning van de toeslag niet langer, zodat de beleidsregel kan worden ingetrokken. Daartoe heeft hij zijn voorgenomen besluit ter instemming aan de ondernemingsraad voorgelegd.

De ondernemingsraad wil wel akkoord gaan met wijziging van het beleid voor toekomstige gevallen, maar hij wenst tevens de garantie dat bestaande gevallen worden ontzien.

Bedrijfscommissie

Instemmingsplichtige besluiten als bedoeld in artikel 27, eerste lid, en artikel 32, leden twee en vier, WOR betreffen de vaststelling, wijziging of intrekking van een regeling op het terrein van sociaal beleid in de onderneming. Een beleidsregel die met instemming van de ondernemingsraad wordt vastgesteld, werkt niet automatisch en dwingend door in de individuele aanstellingen. Het met instemming van de ondernemingsraad vastgestelde beleid heeft tot gevolg dat de bestuurder zich verplicht om in de toekomst conform dat beleid gaat handelen.

De instemming van de ondernemingsraad kan in het algemeen geen inbreuk maken op de rechten en plichten die voortvloeien uit eerdere aanstellingsbesluiten, die tussen de ondernemer en individuele medewerkers gelden. De bestuurder kan uiteraard aan de individuele medewerker voorstellen om conform het nieuwe, vastgestelde beleid te handelen. Maar daar moet de medewerker individueel mee akkoord gaan.

Kort samengevat is het zo dat de intrekking van de beleidsregel - met instemming van de ondernemingsraad - ziet op toepassing op toekomstige gevallen, zodat medewerkers die vanaf de datum van inwerkingtreding van de intrekking worden geplaatst bij de Academie respectievelijk de CP-unit geen toelage meer ontvangen. De intrekking heeft geen directe betekenis voor de in het verleden gedane toekenningen. Deze zijn immers gedaan op grond van de toen geldende beleidsregel. Het instemmingsrecht van de ondernemingsraad betreft dus enkel het besluit om de in het geding zijnde beleidsregel met ingang van 01 juni 2012 af te schaffen respectievelijk te beëindigen.

Hoe nu verder

De bestuurder heeft een verzoekschrift ingediend bij de rechtbank, sector kanton. De kantonrechter heeft de bestuurder in het gelijk gesteld. (uitspraak d.d. 25 maart 2013 (1234715 RP VERZ 13-50066)).

RP-161 (ILT-luchtvaart)

Betreft:	geschil over instemmingsrecht m.b.t. de intrekking van een regeling op het gebied van de personeelsopleiding / artikel 27, eerste lid, sub f WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	29 november 2012
Resultaat procedure:	intrekking d.d. 10 december 2012
Duur procedure:	11 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Bij brief d.d. 28 november 2012 heeft de Bedrijfscommissie voor de Overheid het verzoek ontvangen van de ondernemingsraad van de Inspectie Leefomgeving en Milieu/luchtvaart (ILT/luchtvaart), om bemiddeling en/of advies inzake het tussen de ondernemingsraad en de bestuurder van de ILT/luchtvaart gerezen geschil betreffende het besluit tot het intrekken van het gastvliegerschap.

Bij brief d.d. 6 december 2012 is het verzoek weer ingetrokken.

LPL.169 (gemeente Best)

Betreft:	geschil over schorsing voorzitter ondernemingsraad/ artikel 21 WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	23 januari 2012
Resultaat procedure:	intrekking d.d. 01 mei 2012
Duur procedure:	69 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Bij brief d.d. 23 januari 2012 maakt de ondernemingsraad een geschil aanhangig met betrekking tot het besluit van de bestuurder tot schorsing van de voorzitter van de ondernemingsraad. De ondernemingsraad stelt dat sprake is van een handeling waardoor de (voorzitter van de) ondernemingsraad is benadeeld, hij beroept zich op artikel 21 WOR. Op de hoorzitting alwaar ook geschil LPL.171 is behandeld, is het verzoek weer ingetrokken.

LPL.170 (gemeente Brunssum)

Betreft:	geschil m.b.t. het arbo-beleid (verlenging contract met Arbo-dienst)/artikel 27, eerste lid onder d, WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	d.d. 9 februari 2012
Resultaat procedure:	advies uitgebracht 11 april 2012
Duur procedure:	62 dagen

Voorgeschiedenis

Op 15 september 2011 stelt de ondernemingsraad voor om een aanbestedingsprocedure te starten en hij adviseert de bestuurder om het contract met de Arbo-dienstverlener WVM-consult per 01 januari 2012 op te zeggen. Op deze wijze kunnen meerdere marktpartijen een offerte uitbrengen en kan de organisatie een keuze maken op basis van prijs en kwaliteit. Ten aanzien van deze aanbestedingsprocedure en het nieuw te sluiten Arbo-contract claimt de ondernemingsraad instemmingsrecht. De ondernemingsraad stemt niet in met bestuurders gedane verlengingsvoorstel van het contract van WVM-consult.

De bestuurder is van mening dat het rapport dat is opgesteld door de Arbowerkgroep naar aanleiding van de analyse en evaluatie van het eigen-regie-model geen aanleiding geeft om een andere Arbo-dienstverlener te benaderen. De bestuurder erkent dat een verfijning in de aanpak van het ziekteverzuimbeleid wellicht mogelijk is, maar de bestuurder heeft genoeg vertrouwen dat dit met de huidige Arbo-dienstverlener te bewerkstelligen is. Dit heeft er toe geleid, dat de bestuurder het Arbo-contract met WVM-consult wil verlengen voor de duur van een jaar. In de loop van 2012 zal de bestuurder een aanbestedingsprocedure met betrekking tot het aanstellen van een Arbo-dienstverlener starten.

Bedrijfscommissie

De Kamer volgt de ondernemingsraad dat na rapportage eind juli 2011 door de Arbo-werkgroep de ondernemingsraad voorstelt om een aanbestedingsprocedure te starten waarbij naast WVM-consult andere arbo-dienstverleners worden gevraagd een offerte uit te brengen.

Het voorstel is dat partijen dit jaar (2012) in overleg gaan over de inrichting van een aanbestedingsprocedure voor het aantrekken van een Arbo-dienstverlener ten behoeve van de te leveren diensten in het kader van het eigen-regie-model, waarin de uit de analyse en evaluatie voortgekomen verbeterpunten zijn verwerkt.

Hoe nu verder?

De WOR-bestuurder en de OR hebben uw advies inzake Arboarts overgenomen en hebben, met inachtneming van dit advies, gezamenlijk een werkgroep geformeerd bestaande uit een delegatie van de OR en een delegatie namens de bestuurder. Door deze werkgroep is de aanbestedingsprocedure opgestart. Naar aanleiding van de randvoorwaarden die zijn gesteld door de werkgroep, zijn er uit de aanbesteding drie bedrijven geselecteerd waaronder de destijds zittende bedrijfsarts. Deze bedrijven hebben zich gepresenteerd aan de werkgroep. Na deze presentatie is unaniem door de werkgroep aanbesteding arboarts besloten om te kiezen voor een andere arbodienst, te weten Encare.

LPL.171 (gemeente Best)

Betreft:	geschil over het niet verstrekken van de volledige listings naar aanleiding van het MBO rapport (onderdeel A) en over het niet door de bestuurder beantwoorden van een 29-tal vragen (onderdeel B)/artikel 31, eerste lid, WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	19 maart 2012
Resultaat procedure:	advies d.d. 11 mei 2012
Duur procedure:	53 dagen
Soort procedure:	reguliere procedure

Voorgeschiedenis

Onderdeel A:

In de loop van 2009 is een langdurige reorganisatieperiode bij de gemeente Best afgesloten. In dit verband is door het onderzoeksbureau R&M Matrix in december 2011 in opdracht van de gemeente Best een MedewerkersBetrokkenheidOnderzoek (MBO) uitgevoerd. Op deze manier wil de gemeenteraad inzicht verkrijgen over de stand van zaken c.q. voortgang met betrekking tot de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie. Twee or-leden participeerden aan voornoemd onderzoek.

Kort voor uitvoering van het MBO door R&M Matrix merkt de OR op dat de Bestuurder een aantal vragen heeft geschrappt c.q. aangepast. De OR is van mening dat gezien deze wijzigingen het MBO opnieuw voor advisering moet worden voorgelegd. De bestuurder deelt deze mening niet. De OR heeft toen besloten zelf een viertal vragen aan de medewerkers voor te leggen via het interne netwerk IntraBest. De OR verzoekt om de volledige "listings" van de binnen het MBO voorgelegde open vragen. Tevens verzoekt de OR om door R&M Matrix alsnog een regressieanalyse op het plaatsgevonden MBO uit te laten voeren. Hiermee wordt duidelijk welke onderdelen van het gebruikte onderzoeksmodel de tevredenheid en betrokkenheid beïnvloeden.

Bestuurder wil niet ingaan op het verzoek om de volledige "listings" van het MBO rapport aan de OR te verstrekken. De bestuurder is bereid om een goede invulling te geven aan het MBO-vervolg en in openheid en vertrouwen te werken aan het normaliseren van de samenwerking. Hier vanuit gaande ziet bestuurder de noodzaak niet voor het alsnog laten uitvoeren van een regressieanalyse.

Onderdeel B:

De bestuurder weigert deels aan het verzoek van de OR te voldoen om te reageren op een 29-tal vragen van de OR. Deze vragen hebben grotendeels betrekking op een door Hoffmann Bedrijfsrecherche B.V. uitgevoerd onderzoek naar het extern "lekkertje" van vertrouwelijke informatie. Volgens de bestuurder zijn een aantal vragen irrelevant voor het functioneren van de OR en de gewenste constructieve relatie naar de toekomst. Daarnaast kan bepaalde informatie niet worden verstrekt, aangezien het onderzoek nog loopt.

Bedrijfscommissie

Onderdeel A:

De Kamer volgt de OR dat hij advies- en/of instemmingsrecht heeft wanneer vragenlijsten worden gewijzigd en de uitvoering van het onderzoek door een ander bureau wordt uitgevoerd. Kamer begrijpt dat de OR de "listings" wil gebruiken om de beleving van het personeel in kaart te brengen voor wat betreft de in 2009 in gang gezette meerjarige reorganisatie- en ontwikkeltraject. Op basis hiervan kan de or een standpunt innemen over de verdere ontwikkeling van de organisatie gemeente Best. Dit in ogenschouw genomen, is de Kamer van mening, dat het beschikbaar stellen van de volledige "listings" in de voorliggende situatie in anonieme vorm logisch en redelijk is.

Onderdeel B:

De Kamer adviseert de WOR-bestuurder om aan de OR inzichtelijk te maken of en zo ja op welke wijze bij het door Hoffmann Bedrijfsrecherche B.V. uitgevoerde onderzoek is gehandeld conform het “ICT-Protocol gemeente Best”.

De Kamer is verheugd te vernemen dat partijen bezig zijn om een externe deskundige/adviseur op medezeggenschapsterrein in te schakelen om het overlegproces te ondersteunen. De Kamer beveelt de partijen aan om voornoemde externe voor minimaal een periode van een half jaar in te zetten.

Hoe nu verder?

Onderdeel A:

De ondernemingsraad wordt in het bezit gesteld van een geanonimiseerd exemplaar van de volledige listings.

Onderdeel B:

Er is aangegeven dat het onderzoek van Hoffmann Bedrijfsrecherche B.V. heeft plaatsgevonden volgens de regels die daarvoor gelden ingevolge het ICT-protocol gemeente Best.

Tevens wordt de bereidheid getoond om in een later stadium in overleg met de ondernemingsraad een WOR-specialist in te schakelen, naast de reeds ingeschakelde externe deskundige/adviseur op het medezeggenschapsgebied, mocht blijken dat daar alsnog behoefte aan bestaat.

Betreft:	geschil m.b.t. het tussen de bestuurder en de ondernemingsraad ontstane verschil van visie betreffende over welke informatie de or moet kunnen beschikken om zinvol te kunnen adviseren, in de zin van artikel 25 van de WOR inzake de voorgenomen reorganisatie van het Cluster Automatisering van het IDC/artikel 31 lid 1, WOR
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	d.d. 4 juli 2012
Resultaat procedure:	compromis d.d. 19 juli 2012
Duur procedure:	15 dagen
Soort procedure:	verkorte procedure

Voorgeschiedenis

De ondernemingsraad en de bestuurder hebben een gezamenlijk verzoek gedaan om bemiddeling in het kader van de verkorte procedure. In voornoemd verzoek vragen partijen de Bedrijfscommissie te bemiddelen en duidelijkheid te verschaffen over welke informatie de OR moet kunnen beschikken om zinvol te kunnen adviseren betreffende de voorgenomen reorganisatie van bestuurder van het Cluster Automatisering van het IDC.

Tijdens de zitting is gebleken dat er onduidelijkheid en spraakverwarring bestaat tussen partijen over begrippen die zijn toegepast en op verschillende manieren worden uitgelegd. Dit heeft ook te maken met het feit dat zowel de WOR als ook het “Sociaal beleidskader Den Haag 2011” (SBK) tegelijkertijd worden toegepast. Hierbij is uitvoerig stilgestaan door partijen om over en weer duidelijkheid te verschaffen over de verschillende begrippen en over welke informatie beschikbaar moet zijn in welke fase van het proces.

Bedrijfscommissie

De Kamer heeft vastgesteld dat het voornemen tot reorganisatie van het Cluster Automatisering van het IDC volgens de WOR, geen duidelijkheid verschaft wat de consequenties zijn voor zowel de organisatie als ook voor het personeel. Derhalve heeft dit voornemen meer het karakter van een beleidsvoornemen. Tevens is vastgesteld dat er sprake is van wrijving tussen het SBK en de WOR, waarbij de WOR prevaleert.

De Kamer heeft gezien de constructieve cq positieve reacties van beide partijen tijdens de hoorzitting een bemiddelingsvoorstel gedaan en hebben partijen vervolgens diverse afspraken gemaakt om het overleg met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie van het Cluster Automatisering van het IDC zo snel mogelijk te hervatten. Waarbij de partijen elkaar in het vervolg al in het begin van het proces betrekken om elkaars meningen te ventileren over in ieder geval die onderwerpen die advies- en instemmingsplichtig zijn.

Hoe nu verder?

Voorstel is aanvaard

Betreft:	adviesrecht ex artikel 25 lid 1 WOR betreffende het voorgenomen besluit van de gemeente Eindhoven, zoals neergelegd in het document 'Route 2014'.
Verzoeker:	ondernemingsraad
Verweerder:	bestuurder
Datum verzoek:	d.d. 26 september 2012
Resultaat procedure:	ingetrokken (na hoorzitting)
Duur procedure:	76 dagen

Voorgeschiedenis

De gemeente Eindhoven staat voor een omvangrijk en ingrijpend veranderingsproces in de komende jaren. Dit veranderingsproces staat beschreven in de Kadernota 2013-2016. De Kadernota schetst de hoofdlijnen van beleid en de kaders waarbinnen straks keuzes worden gemaakt in verband met de noodzakelijke bezuinigingen en het terugbrengen van het aantal fte's. Een onderdeel van de Kadernota is het rapport "Route 2014". In dit rapport is de wijziging in de organisatie en formatie omvang van sectoren en domeinen weergegeven.

De ondernemingsraad is van mening dat Route 2014 een businessplan is waarin concrete voornemens kenbaar worden gemaakt en al een bepaalde invulling wordt gegeven aan de bezuinigingstaakstelling van 12 miljoen euro die de organisatie is opgelegd en de personele gevolgen die hiermee gemoeid gaan. De ondernemingsraad is van mening dat vooraanstaande een adviesrecht met betrekking tot het rapport Route 2014 rechtvaardigt.

De bestuurder geeft aan, dat in het rapport Route 2014 nog geen concrete personele gevolgen wordt geregeld. Het gaat in dit rapport om indicatieve gevolgen welke nog niet concreet zijn uitgewerkt. Het rapport strekt ook niet tot inhoudelijke regeling van personele gevolgen. Rapport Route 2014 ziet de bestuurder als de ambtelijke voorbereiding van de door de Gemeenteraad vast te stellen kaders.

Bedrijfscommissie

De commissie stelt partijen voor om goede afspraken met elkaar te maken over welke fases in het besluitvormingsproces rond de uitwerking van het rapport 2014 kunnen worden onderscheiden en welke adviesmomenten daarbinnen zijn te benoemen. Dit schept duidelijkheid voor beide partijen over wat zij van elkaar kunnen verwachten.

Hoe nu verder?

Partijen gaan met bovengenoemd voorstel akkoord. Afsproken is, dat de bestuurder de tijdens de hoorzitting gemaakte afspraken in een brief zou verwoorden. Dit is gebeurd, waarbij de bestuurder heeft aangegeven dat de ondernemingsraad de ruimte heeft om bij de komende adviesaanvragen ook aangelegenheden aan de orde te stellen, die betrekking hebben op andere sectoren dan waarover advies wordt aangevraagd. Wel wordt benadrukt dat het rapport "Route 2014" als zodanig niet wordt aangepast en de basis vormt voor de deeladviesaanvragen. De ondernemingsraad krijgt echter de gelegenheid om met het uit te brengen advies c.q. de uit te brengen adviezen nog wezenlijke invloed uit te laten oefenen op de besluitvorming. De ondernemingsraad heeft na ontvangst van deze brief het geschil ingetrokken.

Bijlage 4

Overzicht secretariaatskosten 2012:

Personele kosten:

Personele kosten samenhangend met de behandeling van geschillen	€ 75.380
Personele kosten samenhangend met registratiewerkzaamheden	€ 2.128
Personele kosten samenhangend met algemene werkzaamheden	€ 24.819

Overige kosten:

Kosten beheer website	€ 150
Zaalhuur en lunches	€ 6.032
Materiële kosten	€ 3.683

Totaal	€ <u>112.192</u>
--------	------------------